

Den 16. maj 2023

J.nr. 23-23351-000014

Afgørelse efter miljøvurderingslovens § 10 om, at bekendtgørelse om tilskud til privat skovrejsning ikke er omfattet af kravet om miljøvurdering

Baggrund

Landbrugsstyrelsen udsteder årligt en ny bekendtgørelse for tilskud til investeringer i projekter angående anlæg og pleje af skov på privatejede landbrugsarealer (privat skovrejsning). Formålet med tilskud til privat skovrejsning er at etablere nye skove, der forbedrer vandmiljøet og naturen ved en reduktion af kvælstof til søer, fjorde og/eller indre farvande, på privatejede landbrugsarealer. Sekundært skal privat skovrejsning etablere nye skove, som beskytter drikkevandsressourcer eller binder kulstof.

Ordningens overordnede formål er fastsat i landdistriktsforordningen og yderligere defineret i det danske landdistriktsprogram. Ordningens formål og indhold er også reguleret af EU's statsstøtteregele for gruppefritagede tilskudsordninger indenfor landbrug og skovbrug. Under ordningen kan der søges om tilsagn om tilskud til etablering af ny skov, hvor tilskudsprocenten er 100 % af etableringsomkostningerne.

Miljøvurderingsloven

Det følger af § 8, stk. 1, nr. 1, i miljøvurderingsloven¹, at der skal gennemføres en miljøvurdering, når en myndighed udarbejder en plan eller et program, hvis planen eller programmet tilvejebringes inden for bl.a. landbrug, og fastlægger rammer for fremtidige anlægstilladelser til projekter omfattet af lovens bilag 1 og 2.

Myndigheden træffer efter miljøvurderingslovens § 10 afgørelse om, hvorvidt planen eller programmet efter miljøvurderingslovens § 8, stk. 2, nr. 1, er omfattet af kravet om en miljøvurdering. Ved afgørelsen inddrager myndigheden de relevante kriterier fra lovens bilag 3.

Hvis det vurderes, at ændringen kan få væsentlig indvirkning på miljøet, skal der gennemføres en miljøvurdering, jf. miljøvurderingslovens § 8, stk. 1, nr. 3.

Ordningen om tilskud til privat skovrejsning er miljøvurderet i 2020. Forlængelsen af Landdistriktsprogrammet (LDP22) og ændringerne i den økonomiske ramme er miljøvurderet i juli 2021. Ordningen er medtaget i den supplerende miljøvurdering fra oktober 2021. De planlagte ændringer fremgår af vedlagte bilag 1.

Landbrugsstyrelsen har på den baggrund udarbejdet et udkast til en screening af de foreslåede

¹ Lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

ændringer til bekendtgørelsen. Udkastet til screening fremgår af vedlagte bilag 1.

Afgørelse

Landbrugsstyrelsen vurderer, at ændringerne i bekendtgørelsen om tilskud til privat skovrejsning ikke kan forventes at få væsentlig indvirkning på miljøet. Ændringerne skal derfor ikke miljøvurderes efter miljøvurderingslovens § 8, stk. 1, nr. 3.

Landbrugsstyrelsen har herved lagt vægt på, at der er tale om videreførelse af eksisterende tilskudsordning, blot med mindre ændringer. Selve ordningens indhold, mål og krav videreføres uændret, og vil fortsat have sigte på reduktion af kvælstofudledning bl.a. som et led i implementeringen af EU's vandrammedirektiv.

Høring af berørte myndigheder

I henhold til miljøvurderingslovens § 32 skal den myndighed, der er ansvarlig for tilvejebringelse af en plan eller et program, høre berørte myndigheder, før der træffes screeningsafgørelse om, hvorvidt der skal foretages en miljøvurdering.

De berørte myndigheder udgøres i denne sammenhæng af Miljøministeriet, Miljøstyrelsen og Naturstyrelsen. Samtlige kommuner er også blevet hørt.

Landbrugsstyrelsen har gennemført høringen af disse myndigheder i perioden fra d. 18. april til d. 3. maj 2023. Landbrugsstyrelsen har ikke modtaget bemærkninger til screeningsudkastet.

Klagevejledning

4 ugers klagefrist

Der kan klages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet over Landbrugsstyrelsens afgørelse om, at der ikke skal foretages en miljøvurdering (screeningsafgørelsen), for så vidt angår retlige spørgsmål inden 4 uger efter screeningsafgørelsens annoncering på Landbrugsstyrelsens hjemmeside, jf. miljøvurderingslovens § 51.

Klageportalen

Klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet indgives skriftligt til Landbrugsstyrelsen ved anvendelse af digital selvbetjening (Klageportalen), jf. miljøvurderingslovens § 52, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Se mere om, hvordan man klager via Klageportalen på Miljø- og Fødevarerklagenævnets hjemmeside.

Klageberettiget

Klageberettiget er enhver med retlig interesse i sagens udfald. Klageberettiget er endvidere landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelsen af natur og miljø, eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inde for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer dens formål og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Bilag 1

Udkast til screening af forslag til ændringer i bekendtgørelse om tilskud til privat skovrejsning

Som noget nyt bliver kommuner en del af ansøgerfeltet i 2023. I den forbindelse er der afsat 20 mio. kr. til kommunale ansøgere. Der er uændret afsat 70 mio. kr. til privat ansøgere. Den samlede pulje er således på 90 mio. kr. Hvis der er underansøgning til den kommunale pulje, kan den overskydende del af puljen anvendes til at imødekomme en eventuel overansøgning fra private ansøgere, og omvendt.

Der er planlagt følgende relevante ændringer i tilskudsbekendtgørelsen for 2023:

1. Kommunerne kan søge tilskud til skovrejsning, hertil følger en øget bevilling på 20 mio. kr., svarende til ca. 500- 570 ha ny skov i tillæg til den eksisterende ordning.
2. Opjustering af støttesatser for nåleskov i ordningen.
3. Opjustering af prioriteringskriterier for nåleskov.
4. Krav til nåleskov skærpes for at sikre sammenhæng med krav til fredskovspligt
5. Liste med træers tilladte herkomst lempes.
6. Kravet om, at løvskov skal bestå af 50 pct. hjemmehørende arter fjernes.

I det følgende er der foretaget en vurdering af, om de planlagte ændringer af bekendtgørelsen, som er omfattet af miljøvurderingslovens plan- og programbegreb, kan antages at få væsentlig indvirkning på miljøet, jf. kriterierne i miljøvurderingslovens bilag 3.

(1) Planernes og programmernes karakteristika, idet der navnlig tages hensyn til:
- i hvilket omfang planen eller programmet kan danne grundlag for projekter og andre aktiviteter med hensyn til beliggenhed, art, størrelse og driftsbetingelser eller ved tildeling af midler:

Bevillingsrammen på 90 mio. til privat skov i 2023 er allerede miljøvurderet ifm. LDP22, hvor COWI så på den samlede LDP ramme (2022-25). Da kommuner allerede er ansøgerberettiget i LDP, har ansøgerfeltet ligeledes været miljøvurderet.

De foreslåede ændringer til skovrejsningsordningen kan alle betragtes som justeringer til en allerede eksisterende ordning. Ændringerne vurderes ud fra en samlet betragtning at have begrænset betydning for beliggenhed, art, størrelse og driftsbetingelser.

For så vidt angår opjustering af støttesatsen for nåleskov og opjustering af prioriteringskriterie for nåleskov, forventes et øget afløb på anlæg af nåleskov. Styrelsen vurderer, at det kan medføre en forbedret kvælstof- og klimaeffekt. I forhold til grundvand er det væsentligste forhold, at landbrugsjord konverteres til skov og dermed ophør af sprøjtning og gødskning. Ændringerne vurderes derfor at have begrænset betydning for beliggenhed, art, størrelse og driftsbetingelser.

Ændringen om, at krav til nåleskov skærpes for at sikre sammenhæng med krav til fredskovspligt indebærer, at fritliggende skove på 1,00-2,00 ha skal bestå af 100 pct. løvtræsbevoksninger, og at fritliggende skove på 2,01-5,00 ha skal bestå af mindst 51 pct. løvtræsbevoksninger. Ændringen antages, at være begrænsende for anlæg af nåltræsbevoksninger. Ændringen vurderes at have begrænset betydning for beliggenhed, art,

størrelse eller driftsbetingelser, da der uændret kan indblandes nåletræer i løvtræsbevoksningerne.

Lempelse af listen med træers herkomstbestemmelser er foretaget i et tværministerielt samarbejde, og med input fra erhvervet og IGN (KU) mhp. at sikre, at herkomstbestemmelserne fortsat varetager hensynet til, at der anvendes planter og frø, som er tilpasset til de klimatiske forhold, der gør sig gældende i Danmark, som besidder en høj genetisk og sundhedsmæssig kvalitet, og som anses for værende hjemmehørende eller vigtige skovtræer. Ændringen vurderes derfor at have ingen betydning for beliggenhed, art, størrelse og driftsbetingelser.

Kravet om, at løvskov skal bestå af 50 pct. hjemmehørende arter fjernes. Ændringen vurderes at have ingen betydning for beliggenhed, art, størrelse eller driftsbetingelser, da der fortsat stilles krav til træernes herkomst i ordningen. Det bemærkes, at det er styrelsens erfaringen, at der fortrinsvist bliver anvendt hjemmehørende arter i projekter under ordningen, uagtet kravet.

- i hvilket omfang planen har indflydelse på andre planer, herunder også planer, som indgår i et hierarki:

Ordningens overordnede formål er fastsat i landdistriktsforordningen og yderligere defineret i det danske landdistriktsprogram. Ordningens formål og indhold er også reguleret af EU's statsstøtteregler for gruppefritagne tilskudsordninger indenfor landbrug og skovbrug. Ordningen er en udmøntning af landbrugsaftalen fra 2021. Ordningen løfter den nationale skovstrategi, hvorfor større ændringer i ordningen afstemmes med Miljøministeriet. Bekendtgørelse om tilskud til privat skovrejsning udstedes med hjemmel i lov om skove, jf. lovbekendtgørelse nr. 315 af 28. marts 2019.

-planens eller programmets relevans for integreringen af miljøhensyn, specielt med henblik på at fremme bæredygtig udvikling:

Privat skovrejsning indgår i den samlede regulering, der skal nedbringe udvaskningen af næringsstoffer til vandmiljøet, optage og binde kulstof, og beskytte drikkevandsressourcer.

-miljøproblemer af relevans for planen eller programmet:

Privat skovrejsning er en del af den samlede regulering, der skal begrænse udvaskningen af næringsstoffer til vandmiljøet.

-planens eller programmets relevans for gennemførelse af anden miljølovgivning (f.eks. planer i forbindelse med affaldshåndtering eller vandbeskyttelse):

De foreslåede ændringer vedrører elementer, der bidrager til opfyldelse af vandområdeplanerne og den danske implementering af vandrammedirektivet.

(2) Kendetegn ved indvirkningen og det område, der kan blive berørt, idet der navnlig tages hensyn til:

-indvirkningens sandsynlighed, varighed, hyppighed og reversabilitet:

De foreslåede ændringer vurderes at have ingen betydning for indvirkningens sandsynlighed, varighed, hyppighed og reversabilitet. Her lægges vægt på at de foreslåede ændringer ikke i væsentlig grad ændrer forholdene for etablering af ny skov i forhold til situationen i dag. Der er tale om en allerede eksisterende ordning, der bidrager til implementeringen af vandrammedirektivet, og ændringerne betragtes alene som justeringer i ordningens krav. Den allerede udarbejdede miljøvurdering for ordningen vurderes derfor stadig dækkende.

-indvirkningens kumulative karakter:

De foreslåede ændringer vurderes ikke at have indvirkning på miljøet med hensyn til indvirkningens kumulative karakter, da de alene omhandler justeringer af en allerede eksisterende ordning om reduktion af udvaskning af kvælstof, binding og optag af kulstof, og beskyttelse af drikkevandsressourcer.

-indvirkningens grænseoverskridende karakter:

De foreslåede ændringer vurderes ikke at have grænseoverskridende karakter, da de alene omhandler mindre ændringer af en eksisterende ordning om reduktion af udvaskning af næringsstoffer, binding og optag af kulstof, og beskyttelse af drikkevandsressourcer.

-faren for menneskers sundhed og miljøet (f.eks. på grund af ulykker):

De foreslåede ændringer vurderes ikke at være til fare for menneskers sundhed og miljøet, da de alene omhandler mindre ændringer af en eksisterende ordning om reduktion af udvaskning af næringsstoffer, binding og optag af kulstof, og beskyttelse af drikkevandsressourcer.

-indvirkningens størrelsesorden og rumlige udstrækning (det geografiske område og størrelsen af den befolkning, der kan blive berørt):

De foreslåede ændringer vedrører samtlige privatejede og kommunalt ejede arealer i erhvervsmæssig landbrugsdrift og ændrer dermed ikke ved den geografiske og rumlige udstrækning.

-værdien og sårbarheden af det område, som kan blive berørt, som følge af

-Særlige karakteristiske naturtræk eller kulturarv

-Overskridelse af miljøkvalitetsnormer eller –grænseværdier

-Intensiv arealudnyttelse:

De foreslåede ændringer vurderes ikke at have betydning for særligt karakteristiske naturtræk, kulturarv, eller ved at overskride miljøkvalitetsnormer eller –grænseværdier, eller for intensiv arealudnyttelse, da ændringerne alle er rettet mod tiltag på eksisterende landbrugsarealer.

-indvirkningen på områder eller landskaber, som har en anerkendt beskyttelsesstatus på nationalt plan, fællesskabsplan eller internationalt plan:

De foreslåede ændringer vurderes ikke at have væsentlig indvirkning på områder eller landskaber, som har en anerkendt beskyttelsesstatus på nationalt plan, fællesskabsplan eller internationalt plan, da de alene indeholder tiltag på allerede eksisterende landbrugsarealer.